

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D2/1/B.E.-00/2 (Devralma)

Karar Sayısı : 01-58/601-156

Karar Tarihi : 4.12.2001

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER, Mustafa PARLAK, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL

B- RAPORTÖRLER: Ali DEMİRÖZ, Hakan BİLİR, Şahin ARDIYOK

C- BİLDİRİMDE BULUNAN: - Sabah Yayıncılık A.Ş.
Temsilcileri: Mustafa DİNÇER ve
Süleyman Serdar ÇALOĞLU
Teşvikiye Cad. No: 123 Kat: 5 Nişantaşı/İstanbul
- Resen

D- TARAFLAR: - Dinç Bilgin
Teşvikiye Cad. No: 123 Kat: 5 Nişantaşı/İstanbul
- Turgay CİNER
Azizbey Sok. No: 4 Nakkaştepe Kuzguncuk/İstanbul
- MTM Haber Yatırım ve Ticaret A.Ş.
Teşvikiye Cad. No: 123 Kat: 5 Şişli/İstanbul

E- DOSYA KONUSU: 23.10.2001 tarih, 01-51/512-125 sayılı Rekabet Kurulu kararına konu devralma işlemlerinin bildirilmeden ve süresi içerisinde bildirim yapılmadan gerçekleştirilmelerinden dolayı taraflarına 4054 sayılı Kanun'un 16/1. maddesinin (c) bendi uyarınca idari para cezası verilmesine ilişkin raportör önerisinin görüşülmesi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 8.11.2000 tarih ve 4634 sayı ile giren, Medya Holding A.Ş.'nin Sabah Yayıncılık A.Ş.'deki hisselerinin bir kısmını Penyelüks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş., Park Marina İşletmeciliği Turizm Denizcilik ve Ticaret A.Ş., Park Savunma Sanayi Otomotiv Tekstil Gıda İnşaat Ziraat Tıbbi ve Kimyevi Malzeme Ekipmanları Ticaret A.Ş., E... A... ve T... C...'e devrettiğine ilişkin bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 18.12.2000 tarih ve D2/1/B.E.-00/2 sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu Rekabet Kurulu'nun 21.12.2000 tarihindeki toplantısında görüşülerek;

- işlemin değerlendirilmesi için ön inceleme safhasında yeterli bilgiye ulaşılamaması ve aynı işlemle ilgili olarak inceleme esnasında yeni gelişmelerin ortaya çıkması

nedeniyle, dosya konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca nihai incelemeye alınmasına,

- Sabah Yayıncılık A.Ş. de dahil olmak üzere Bilgin Grubu'nun medyadaki şirketlerinin M... E... K... (Çukurova Grubu), T... C... (Park Holding) ve M... V... (MV Holding)'nin oluşturduğu MTM Haber Yatırım ve Ticaret A.Ş. (MTM)'ye devrine ilişkin resen inceleme yapılmasına

karar verilmiştir.

Bu aşamada, Sabah Yayıncılık A.Ş. tarafından yapılan ve 22.12.2000 tarih ve 5264 sayı ile Kurum kayıtlarına giren başvuruda ise; Penyelüks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş., Park Marina İşletmeciliği Turizm Denizcilik ve Ticaret A.Ş., Park Savunma Sanayi Otomotiv Tekstil Gıda İnşaat Ziraat Tıbbi ve Kimyevi Malzeme Ekipmanları Ticaret A.Ş., E... A... ve T... C...'in Sabah Yayıncılık A.Ş.'de sahip olduğu hisselerin MTM'ye devredildiği bildirilmiştir.

Bunun üzerine yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 4.7.2001 tarih ve D2/2/A.D.-01/1 sayılı Nihai İnceleme Raporu 4.7.2001 tarih, REK.0.06.00.00/45 sayılı Başkanlık önergesi ile 01-51 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve;

1- Medya Holding A.Ş.'nin Sabah Yayıncılık A.Ş.'nde sahip olduğu hisselerinin bir kısmının Penyelüks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş., Park Marina İşletmeciliği Turizm Denizcilik ve Tic. A.Ş., Park Savunma Sanayi Otomotiv Tekstil Gıda İnşaat Ziraat Tıbbi ve Kimyevi Malzeme Ekipmanları Ticaret A.Ş., Ayhan E... A... ve T... C...'e devretmesi,

2- Penyelüks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş, Park Marina İşletmeciliği Turizm Denizcilik ve Ticaret A.Ş, Park Savunma Sanayi Otomotiv Tekstil Gıda İnşaat Ziraat Tıbbi ve Kimyevi Malzeme Ekipmanları Ticaret A.Ş, A. E... A... ve T... C...'in Sabah Yayıncılık A.Ş.'de sahip olduğu hisselerin MTM'ye devredilmesi,

işlemlerine izin verilmesine,

3- 21.12.2000 tarihli Rekabet Kurulu kararında yer alan, Sabah Yayıncılık A.Ş de dahil olmak üzere Bilgin Grubu'nun medyadaki şirketlerinden Mehmet Emin Karamehmet (Çukurova Grubu), T... C... (Park HOLDİNG) ve M... V...dan oluşan konsorsiyuma devrine ilişkin resen inceleme kapsamında ele alınan,

- Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş. (Satel)'nin;

30.11.2000 tarihinde yönetim kurulunda kontrolün Bilgin Grubundan MTM'ye geçmesi işleminin,

15.5.2001 tarihinde yapılan olağanüstü genel kurul sonrası yönetim kurulunda kontrolün MTM'den Bilgin Grubuna geçmesi işleminin,

- Sabah Yayıncılık A.Ş.'nin;

20.4.2001 tarihinde yapılan olağanüstü genel kurul toplantısı sonrası yönetim kurulunda kontrolün MTM'den Bilgin Grubuna geçmesi işleminin,

- Birleşik Basın Dağıtım A.Ş. (BBD)'nin;

20.10.2000 tarihinde yönetim kurulunda kontrolün Bilgin Grubundan Bilgin-Park Grupları ortak kontrolüne geçmesi işleminin,

30.11.2000 tarihinde yönetim kurulunda kontrolün Bilgin-Park Grupları ortak kontrolünden MTM' e geçmesi işleminin,

10.1.2001 tarihinde yönetim kurulunda kontrolün MTM'den Bilgin Grubuna geçmesi işleminin,

- Medya Basın Servisleri ve Ticaret A.Ş.'nin;

20.10.2000 tarihinde yönetim kurulunda kontrolün Bilgin Grubundan Bilgin-Park Grupları ortak kontrolüne geçmesi işleminin,

30.11.2000 tarihinde yönetim kurulunda kontrolün Bilgin-Park Grupları ortak kontrolünden MTM' e geçmesi işleminin,

22.3.2001 tarihinde olağan genel kurul toplantısı sonrası yönetim kurulunda kontrolün MTM'den Bilgin Grubuna geçmesi işleminin,

her birinin 1997/1 sayılı Tebliğ anlamında bir devralma işlemi olduğuna ancak, her birinin bu işlemlerden önceki hale dönmesi dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 11. maddesi birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında değerlendirilmesine gerek kalmadığına ve

4054 sayılı Kanun'un 16/1. maddesinin (c) bendi uyarınca, tarafların bildirim yapmadan ve süresi içerisinde bildirimde bulunmadan devralma işlemini gerçekleştirmelerinden dolayı idari para cezası verilmesine ilişkin raportör önerisinin, Hukuk Müşavirliği'nden ek bilgi temininden sonra görüşülmek üzere incelemeye alınmasına karar verilmiştir.

İncelemeye alınan konu hakkında Hukuk Müşavirliği tarafından hazırlanan ek bilgi notları 19.11.2001 tarih, REK.0.03.00.00/478 ve 30.11.2001 tarih, REK.0.03.00.00/498 sayılı Başkanlık Önergeleri ile 01-58 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Bilindiği gibi 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde hangi tür birleşme ya da devralmaların geçerlilik kazanabilmesi için Rekabet Kurulu'ndan izin almaları gerektiğinin Rekabet Kurulu'nun çıkaracağı Tebliğ ile ilan edileceği belirtilmektedir. Bu amaçla çıkarılan ve 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde, tarafların ilgili ürün pazarındaki toplam cirolarının 25 trilyon TL.'yi ya da toplam pazar paylarının %25'i aştığı durumlarda, bu işlemlerin hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Kurul'a bildirilerek izin alınması gerektiği hükme bağlanmıştır.

Grupların toplam ciroları bir yana, üzerinde işlem yapılan Sabah Yayıncılık A.Ş.'nin 1999 yılı cirosunun 73 trilyon TL., televizyon yayıncılığı pazarında faaliyet gösteren Satel'in 2000 yılı cirosunun yaklaşık 72 trilyon TL., gazete ve dergi dağıtım pazarında faaliyet gösteren BBD'nin 2000 yılı cirosunun 179 trilyon TL., gazete ve dergi reklam ve ilan yerleri satışı pazarında faaliyet gösteren Medya Basın Sevisleri ve Ticaret A.Ş. (Medya Basın Sevisleri)'nin 2000 yılı cirosunun ise 108 trilyon TL. olarak gerçekleştiği dikkate alındığında, bu şirketleri kapsayacak devir işlemlerinin 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirlenen ciro eşliğini aştığı ve bu nedenle her bir devir işleminin Rekabet Kurulu'na bildirilerek izin alınması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Kanun'un 7., 10. ve 11. maddeleri ile düzenlenen birleşme ve devir işlemlerine ilişkin izin sistemi, bu işlemlerin gerçekleştirilmeden önce Kurul'a

bildirilmesini gerektirmektedir. Bu durum, teşebbüslerin hak ve yükümlülüklerinin belirlendiği 1997/6 sayılı Tebliğ'in 7/2. maddesinin, "*Tebliğ kapsamındaki birleşme ve devralmalardan Tebliğ'in 2 nci ve 4 üncü maddesi ile Rekabet Kurulu'nun iznine bağlı kılınan her türlü birleşme ve devralmanın, işlemin yapılmasından uygun bir süre (tercihen 30 gün) önce, Kurulumuza bildirilmesi ve Kurul'dan izin alınması zorunludur.*" şeklindeki hükmünde de ifade edilmiştir. Kanun'un geçerliliğini izne bağlı kıldığı bir birleşme veya devralma işleminin izin için bildirilmesine gerek görülmeksizin gerçekleştirilmiş olması ise, Kanun'un 16/1. maddesinin (a) bendinde başlı başına bir ihlal olarak öngörülmüş ve Kanun'un 11. maddesinin (a) bendinde bu tür birleşme veya devralmalara daha sonra izin verilmiş olsa dahi, sırf izin alınmaksızın uygulamaya konulmuş olmasından ötürü, bu cezanın uygulanacağı vurgulanmıştır.

Yukarıda belirtilen ve devralma olarak kabul edilen yönetim kurulu değişikliklerinin Rekabet Kurulu'na bildirilmemesi ve hisse devirleri ile ilgili iki işlemin de, işlemlerin gerçekleşmesinden sonra bildirilmesi nedeniyle tarafların bildirim yükümlülüklerini yerine getirmedikleri görülmektedir. Dolayısıyla, yerine getirilmeyen bildirim yükümlülüğü nedeniyle tarafların idari para cezası ile cezalandırılmaları gerektiği anlaşılmaktadır.

Devralma işlemleri anılan Kurul kararında ayrı ayrı değerlendirilmiş olmakla birlikte, yaşanan süreç bir bütün olarak ele alındığında esasen üç ana işlemin varlığı tespit edilmiştir. Bunlar sırasıyla;

i- Bilgin ve Park Grupları arasında Bilgin Grubu şirketlerinin ortaklaşa yönetilmesine yönelik anlaşma. Ekim 2000'de Sabah Yayıncılık A.Ş.'nin A Grubu hisselerinin yarısının Park Grubu'na devri ve 20.10.2000 tarihinde Park Grubu'na mensup kişilerin BBD ve Medya Basın Servisleri yönetim kurullarına girerek şirketlerin kontrolünü Bilgin Grubu ile paylaşmaları bu anlaşmanın yansımalarıdır.

ii- Bilgin Grubu ve MTM arasında Bilgin Grubu şirketlerinin MTM'ye devri konusundaki anlaşma. 13.12.2000 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile Park Grubu'nun Sabah Yayıncılık A.Ş.'deki hisselerinin MTM'ye devri, 30.11.2000 tarihinde MTM'ye mensup kişilerin Satel, BBD ve Medya Basın Servisleri yönetim kurullarına girerek şirketlerin kontrolünü MTM adına sağlamaları bu anlaşmanın yansımalarıdır.

iii- 7.1.2001 tarinden itibaren Bilgin Grubu'nun Sabah Yayıncılık A.Ş., Satel, BBD ve Medya Basın Servisleri'nin kontrolünü önce fiilen daha sonra yapılan genel kurullarla hukuken yeniden ele alması.

(i) ve (ii)'de belirtilen anlaşmaların bir parçası olan ve Sabah Yayıncılık A.Ş.'ye ait hisselerin devir işlemleri Rekabet Kurulu'na (hisse devirleri gerçekleştirildikten sonra) bildirilmiş olmasına rağmen, yukarıda belirtilen diğer işlemler raportörlerce yerinde yapılan incelemelerde tespit edilmiştir.

Yukarıda da belirtildiği gibi devirler üç temel işlem sonucu gerçekleşmiş olup, bildirim yükümlülüğü ve cezalandırma açısından söz konusu üç işlem esas alınmıştır. Bu durum Bilgin ve Park Grupları ile MTM tarafından ortaya konan esas iradelerin doğru değerlendirilmesini sağlayacaktır.

Bu çerçevede, her biri birer devir işlemi olarak değerlendirilen eylemler konusunda Rekabet Kurulu'na herhangi bir bildirim yapılmamıştır. Yukarıda belirtilen

işlemler Bilgin ve Park Grupları'nın çok sayıdaki gerçek ve tüzel kişileri üzerinden gerçekleştirilmiştir. Özellikle yönetim kurullarında yapılan değişikliklerle kontrolün el değiştirmesi aynı ekonomik bütünlükteki gerçek kişiler vasıtasıyla sağlanmıştır. Bu nedenle bildirimde bulunmama nedeniyle çok sayıdaki gerçek ya da tüzel kişileri cezalandırmak yerine ekonomik bütünlüğün kontrolünü elinde tutan gerçek ya da tüzel kişilerin belirlenmesi uygun görülmüştür.

Dolayısıyla, Bilgin Grubu şirketlerinin doğrudan ya da dolaylı çoğunluk hisselerine sahip olan D... B... ile Park Grubu şirketlerinin doğrudan ya da dolaylı olarak çoğunluk hisselerine sahip olan ve Grubun yönetiminde fiili olarak tek söz sahibi olan T... C...'in yapılan işlemleri gerçekleştiren taraflar olarak kabul edilmesi; MTM'de tek bir gerçek ya da tüzel kişinin kontrolü bulunmaması nedeniyle MTM'nin taraf olduğu işlemlerde ise bu tüzel kişiliğin taraf olarak kabul edilmesi gerektiği uygun bulunmuştur.

Bu nedenle tarafların bildirimde bulunmamalarından dolayı;

- i- Bilgin Grubu şirketlerinin kontrolünün yarısının Park Grubuna devredilmesi işlemi nedeniyle D... B... ve T... C...'in,
- ii- Bilgin-Park Grubu ortak kontrolünde bulunan şirketlerin MTM'ye devredilmesi işlemi nedeniyle D... B..., T... C... ve MTM'nin,
- iii- Bilgin Grubu'nun şirketlerin yönetimini MTM'den tekrar tek başına devralması işlemi nedeniyle MTM ve D... B...'in

4054 sayılı Kanun'un 16/1. maddesinin (c) bendi uyarınca idari para cezası ile cezalandırılması gerektiği kanaatine varılmıştır.

H- SONUÇ

Yukarıda yapılan tespitler ve yer verilen değerlendirmeler doğrultusunda;

23.10.2001 tarih ve 01-51/512-125 sayılı Kurul kararında tespit edilen devir işlemlerinin esasen üç ana temel işlemin parçaları olduğuna ve bu işlemlerin bildirimde tabi oldukları halde bildirilmemeleri nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 11. maddesi ile 1997/6 sayılı Tebliğ'in 7/2. maddesi çerçevesinde 4054 sayılı Kanun'un 16/1. maddesinin (c) bendi gereğince;

- Bilgin Grubu şirketlerinin kontrolünün yarısının Park Grubuna devredilmesi işlemi nedeniyle Dinç BİLGİN ve Turgay CİNER'e ayrı ayrı olmak üzere,
- Bilgin-Park Grubu ortak kontrolünde bulunan şirketlerin MTM'ye devredilmesi işlemi nedeniyle Dinç BİLGİN, Turgay CİNER ve MTM'ye ayrı ayrı olmak üzere,
- Bilgin Grubu'nun şirketlerin yönetimini MTM'den tekrar tek başına devralması işlemi nedeniyle MTM ve Dinç BİLGİN'e ayrı ayrı olmak üzere

949,104,000 (Dokuzyüzkırkdokuzmilyonyüzdörtbin) TL. idari para cezası verilmesine OYBİRLİĞİ ile,

karar verilmiştir.